

Het “Petit Versailles” van Schilde Van het Hof ten Broecke tot het Schildehof.

De 15de-eeuwse hoeve met gracht en brug, "Hof ten Broecke", kwam in 1560 door een openbare verkoop tijdens de Spaanse Inquisitie in het bezit van **Willem van de Werve**. Hij verbouwde het tot een kasteel.

In 1722, na de dood van Charles van de Werve, burgemeester van Antwerpen, verkopen zijn kinderen het kasteel.

Paul Jacques Cloots, medeoprichter van de bloeiende Oostendse Compagnie en fortuinlijk door de theehandel, wordt de nieuwe eigenaar. Hij verheft het domein tot Baronie van Schilde en ontvangt de titel van baron. Hij sterft echter vroegtijdig in 1725.

Zijn weduwe **Johanna de Pret** hertrouwt kort daarna met baron Jan Albert van Hove. Tussen 1725 en 1760 transformeert Johanna de Pret het Hof ten Broecke tot een "**Petit Versailles**". Grote werken vinden plaats aan het kasteel en het park, met aanleg van dreven, waterpartijen en fonteinen. De bekende architect Jan-Pieter van Bourscheid de Jonge, ook actief op het

kasteel van 's-Gravenwezel, is betrokken bij de verbouwingen. Johanna de Pret overlijdt in 1764, waarna haar achterneef, Baron **Philippe Louis van de Werve**, het domein erft.

Aan het kasteel wordt niets gewijzigd; wel wordt de tuin heraangelegd, een orangerie gebouwd, en op een eilandje in de vijver verrijst een venustempel met een bijbehorende pijlenbrug.

Toen de Fransen binnenvielen, emigreerde de baron naar Bremen in 1796, maar keerde in 1810 terug naar Antwerpen.

Foto uit 1870 van het kasteel zoals het er uitzag na de verbouwingen 1755-1758.

In 1815 weigerde baron Philippe van de Werve, een van de rijkste Antwerpenaren, katholiek en belgicist, om geloofsredenen de grondwettelijke eed af te leggen voor de Nederlandse protestantse koning Willem I. Hierdoor werd hij geschrapt uit de adelsregisters.

Na zijn overlijden erft zijn zoon Jacques van de Werve het domein, maar niet voor lang. Jacques' zoon, **Henri van de Werve en van Schilde**, wordt de volgende eigenaar. Henri, amper 21 jaar oud en vol grootse plannen voor het domein, laat het kasteel herbouwen, standbeelden en een koetshuis plaatsen, een volière bouwen en nog veel meer. Zijn speelse en excentrieke karakter blijft niet onopgemerkt.

Zijn enige zoon, Gaston, gouverneur van de provincie en gehuwd met de Franse Françoise de la Boessière-Thiennes, overlijdt in 1924. Een jaar later sterft ook Henri van de Werve en van Schilde.

Zijn enige erfgename, zijn Franse schoondochter die in Antwerpen woont, toont weinig interesse in het kasteel, wat leidt tot een periode van verval die 25 jaar duurt. Na haar dood in 1951 verkopen de Franse erfgenamen het 560 hectare grote domein aan een vastgoedmaatschappij.

Het kasteel wordt in het geheim verkocht aan een sloper en afgebroken.

De gemeente Schilde koopt in 1953 het park. Pas twintig jaar later, in 1971, wordt het park opengesteld voor het publiek. Tegen die tijd zijn helaas de **vele prachtige beelden** uit het park verdwenen.

Joos
Verschueren

Het Schildehof Parkdomein

Van een Passief Domein naar een Actief & Levendig Park

In het zuiden van Schilde bevindt zich een park van 42 hectare dat al vele jaren wacht op een heropleving: **het Schildehof**, ook wel bekend als het Park van Schilde.

Het park wordt vandaag niet veel gebruikt en ligt er wat verlaten bij. Veel mensen komen er niet, behalve een paar wandelaars, joggers of inwoners die hun hond uitlaten. We moeten nadenken wat de functie is van een park in Schilde voor onze inwoners.

Er wordt vandaag al heel wat geïnvesteerd in het Schildehof. Deze investering is gericht op het behoud van zowel de natuurlijke als culturele historie, in overeenkomst met het **beheersplan** dat loopt tot 2045. Het plan omvat de **restauratie van belangrijk erfgoed**, waaronder de inkompoort, de Venustempel, de aanlegsteiger, de Pijlenbrug en het badhuis.

<https://schildeschittert.be/meerjarenplan/to pics/1139/entries/13181>

Hoewel deze inspanningen essentieel en fantastisch nieuws zijn voor onze gemeente, is het nodig om een stap verder te gaan en een **breder visie** te ontwikkelen **over de sociale functie van een park** in onze gemeente.

Een park moet **meer** zijn dan een natuurgebied. Het moet, net zoals andere parken, een **ontmoetingsplek** zijn voor de inwoners van onze gemeente. Ondanks de voorkeur van sommigen voor een rustig passief park, ben ik ervan overtuigd dat een park een centrale rol moet spelen in de samenleving, als **een plek waar interactie, activiteit en natuur samengaan**.

Dat is vooral cruciaal voor het **mentaal welzijn van onze jeugd en onze oudere inwoners**. En daarom moeten we het Schildehof **durven omvormen** tot een levendig park.

Een levendig park begint voor mij met de aanleg van een uitnodigende en veilige **speeltuin** aan de Belvédreedreef. Deze speeltuin zal niet alleen een stimulerende omgeving bieden voor kinderen om te

spelen, maar is ook een ontmoetingspunt voor ouders en grootouders.

Daarnaast zou de ruimte achter de vijver het best worden ingericht als een echt **ontspannings -en picknick grasplein**, een ideale plek voor tieners en jongvolwassenen om samen te komen, te chillen en te ontspannen.

Een derde belangrijk element is de verbetering van de **toplaag van de historische fundamente**n van het kasteel Hof ten Broeck, de beveiliging van de balustrades en de mogelijkheid om er een **pop-up bar** tijdens de zomermaanden te voorzien. Deze bar zal niet alleen een leuke ontmoetingsplek zijn, maar ook een plek waar iedereen kan genieten van een verfrissend drankje met zicht op het park en de prachtige vijver.

Ook moet het mogelijk zijn om **te fietsen** in het ganse park. Zo kan men ook makkelijk met de fiets alle kanten van het park ontdekken.

Deze vernieuwende visie zal het park omvormen van een passief domein naar een actief, levendig en groene park, die onze inwoners samenbrengt en generaties verbindt.

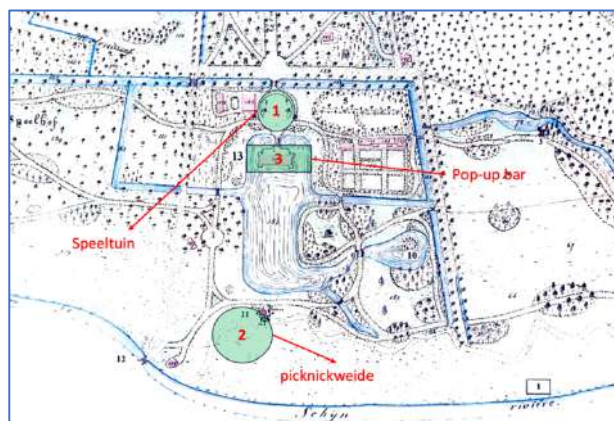
We streven niet naar het verstoren van de rust, maar naar het creëren van groene ruimten waar natuur en gemeenschapsleven elkaar aanvullen en versterken.

Een leuk park staat in vele gemeenten centraal om de **levenskwaliteit** van inwoners te verbeteren. Ik nodig u dan ook uit om mee te denken over deze visie en uw ideeën met mij te delen. **Uw inbreng is opnieuw cruciaal** in dit proces.

Ik kijk alvast uit naar uw input op www.hetverhaalvanschilde.be

Philippe
Verschuere
Gemeenteraadslid

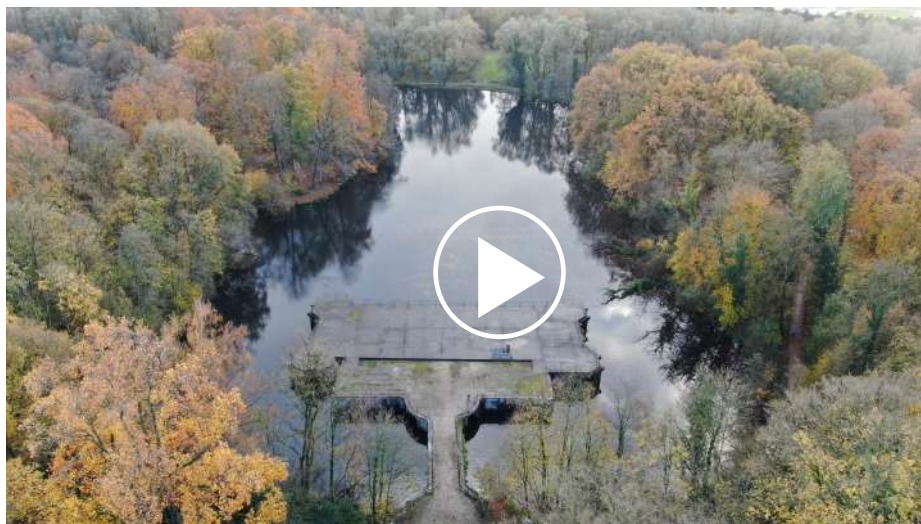

GEEF UW MENING!

Wat is uw mening over het Schildehof? Moet het een passief domein blijven met de focus op natuur of bent u eerder voor een park dat levendiger is en mensen samenbrengt. Laat het weten via www.hetverhaalvanschilde.be

---

Bekijk onze Drone Video's van het Schildehof

schildehof video 1: <https://youtu.be/Z7N1tMgyOQ4>

schildehof video 2: <https://youtu.be/leB8uDDrY2E>

De auteurs: Joos & Philippe Verschueren

Joos Verschueren, 85 jaar oud, is een al meer dan een halve eeuw trotse inwoner van Schilde-‘s-Gravenwezel. Eerst nam hij zijn intrek in het Zonnebos, om later te verhuizen naar de dorpskern van Schilde. Hij is de patriarch van een gezin met drie kinderen, waaronder **Philippe Verschueren**, die op 55-jarige leeftijd ook meer dan 35 jaar in Schilde -‘s-Gravenwezel heeft doorgebracht en zelf vader is van vier kinderen.

Beide Verschuerens delen een diepgaande passie voor hun gemeente, haar ontwikkeling en hebben beiden betrokkenheid getoond bij hun gemeenschap door dienst te doen als gemeenteraadslid. Door een verbindingslijn te trekken tussen het verleden en de toekomst van Schilde, hopen ze ideeën te introduceren die gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit van alle Schilde inwoners.

En daarbij willen ze graag weten wat u ervan denkt.

(*) Geraadpleegde bronnen:

Heemkundige Kring Jan Vleminck : De tram in Wijnegem 2007
Heemkundige Kring Jan Vleminck : Wijnegem onder de grond 2017
Serge Migom: Van klei tot kerk 2004
Heemkundige Kring Jan Vleminck: 700 jaar Familie van Havre 2004
Joseph Schobbens : Les Environs d'Anvers 42 promenades pédestres 1921
Heemkundige Kring Jan Vleminck: De kastelen van Wijnegem 2016
Heemkring De Drie Rozen : Obiits en Rouwgebruiken bij de Adel 2002
Heemkring De Drie Rozen : Baron de Caters Een leven vol beweging
Heemkring De Drie Rozen: De Vogelenzang een wijk apart
Educatief dossier 2005-2006: Politiek en Spelling
Henri Breugelmans : 100 jaar Parochiekerk 100 jaar klooster 1978
Floris Prims : Geschiedenis van Antwerpen 1947
Heemkring Scilla : diverse artikelen
Heemkring De Drie Rozen: diverse artikelen
Yves van de Werve de Vorsselaer : Légendes et vérités 2009
Jan van den Bergh: Alhier tot Sgravenwezele 1991
Hugo Jacobs, Staf Oorts, Jos Van Bulck Toen we Nederlanders werden en waren 1814-1830
Jacques Claes: De Gebeurtenis Antwerpen Hoe het ging en gaat 2019
Gemeente Schilde en auteurs: Schilde 's-Gravenwezel in beeld 2011
Roland Baetens: Van abdijdomein tot villapark 2003